

สรุปการอบรมโครงการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ หัวข้อ “การจัดซื้อจัดจ้างตามหนังสือเวียน ว.845”
วันที่ 20 ธันวาคม 2564 เวลา 09.00 – 12.00 น. โดย งานคลังและพัสดุศูนย์ลำปาง

เจตนารมณ์ของการส่งเสริมหรือสนับสนุนตามกฎหมายกระทรวง มี 2 กรณี ได้แก่

1. ส่งเสริมการจัดซื้อจัดจ้างพัสดุที่ผลิตภายในประเทศ (MIT)

เป็นการส่งเสริมหรือสนับสนุน ให้ใช้สินค้าที่ผลิตภายในประเทศ และการให้แต้มต่อผู้ประกอบการไทยในการเสนอราคาสูงกว่าราคาต่ำสุดของผู้ประกอบการต่างประเทศไม่เกินร้อยละ 3 โดยกำหนดงานออกเป็น 3 ประเภท ได้แก่

1.1 กรณีการจัดซื้อ

1.2 กรณีการจัดจ้างที่มีชิ้นงานก่อสร้าง

1.3 กรณีการจัดจ้างงานก่อสร้าง

โดยใช้บังคับสำหรับการจัดซื้อ การจัดจ้างที่มีชิ้นงานก่อสร้าง การจัดจ้างงานก่อสร้าง และการเช่าสังหาริมทรัพย์ แต่ไม่ใช้กับการจ้างที่ปรึกษา และการจ้างออกแบบหรือควบคุมงานก่อสร้าง

2. ส่งเสริมการจัดซื้อจัดจ้างกับผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs)

ให้หน่วยงานของรัฐจัดซื้อจัดจ้างพัสดุจากผู้ประกอบการ SMEs ตามรายการสินค้าหรือบริการที่มีรายชื่อตามที่สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว) ได้ขึ้นบัญชีไว้ โดยให้ใช้เงินงบประมาณจัดซื้อจัดจ้างพัสดุดังกล่าวไม่น้อยกว่าร้อยละ 30 ของงบประมาณในการจัดซื้อจัดจ้างที่อยู่ในบัญชีรายชื่อผู้ประกอบการ SMEs ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ ได้แก่

2.1 การส่งเสริมหรือสนับสนุนในเชิงพื้นที่

2.2 การให้แต้มต่อด้านราคากับผู้ประกอบการ SMEs ให้พิจารณากรณีการเสนอราคาสูงกว่าราคาต่ำสุดของผู้เสนอราคารายอื่นไม่เกินร้อยละ 10

การดำเนินการตาม ว.845

จัดซื้อ

1. ให้หน่วยงานของรัฐดำเนินการจัดทำร่างขอบเขตของงานหรือกำหนดรายละเอียดคุณลักษณะเฉพาะของพัสดุตามวัตถุประสงค์การใช้งาน และเป็นพัสดุที่ผลิตภายในประเทศ (4.1.1.1)

2. กรณีที่พัสดุที่หน่วยงานของรัฐต้องการใช้งานเป็นพัสดุที่ไม่มีผลิตภายในประเทศ หน่วยงานของรัฐสามารถกำหนดรายละเอียดคุณลักษณะเฉพาะของพัสดุได้ตามวัตถุประสงค์การใช้งาน โดยไม่ต้องกำหนดว่าเป็นพัสดุที่ผลิตภายในประเทศ กรณีนี้ไม่ต้องขออนุมัติจากหัวหน้าหน่วยงานของรัฐหรือผู้มีอำนาจเหนือขึ้นไปหนึ่งชั้น (4.1.1.2)

3. ในกรณีที่พัสดุที่หน่วยงานของรัฐต้องการใช้งานเป็นพัสดุที่มีผลิตภายในประเทศแต่ไม่เพียงพอต่อความต้องการในประเทศ หรือมีผู้ประกอบการเข้ายื่นข้อเสนอจำนวนน้อยราย หรือมีความจำเป็นจะต้องมีการใช้พัสดุที่ผลิตจากต่างประเทศหรือนำเข้าพัสดุจากต่างประเทศ ให้หน่วยงานของรัฐจัดทำรายละเอียดคุณลักษณะเฉพาะตามวัตถุประสงค์

การใช้งานและเสนอหัวหน้าหน่วยงานของรัฐพิจารณา โดยจะเสนอไปพร้อมกับขั้นตอนขอความเห็นชอบรายงานขอซื้อขอจ้างก็ได้ (4.1.1.3) ในกรณีดังนี้

- 1) เป็นการจัดหาอะไหล่ที่มีความจำเป็นจะต้องระบุคุณลักษณะเฉพาะและจำเป็นต้องนำเข้าจากต่างประเทศ
- 2) กรณีมีความจำเป็นจะต้องมีการใช้พัสดุที่ผลิตหรือนำเข้าจากต่างประเทศซึ่งเป็นการจัดหาครั้งหนึ่งที่มี

วงเงินไม่เกินสองล้านบาท หรือราคาพัสดุนำเข้าจากต่างประเทศมีราคาต่อหน่วยไม่เกินสองล้านบาท

***กรณีนอกจากวรรคหนึ่ง (1) และ (2) ให้เสนอผู้มีอำนาจเหนือขึ้นไปหนึ่งชั้นเพื่ออนุมัติ

การจัดจ้างก่อสร้าง

1. หน่วยงานของรัฐต้องกำหนดรายละเอียดในแบบรูปรายการงานก่อสร้าง และกำหนดให้คู่สัญญาต้องใช้พัสดุประเภทวัสดุหรือครุภัณฑ์ที่จะใช้ในงานก่อสร้างเป็นพัสดุที่ผลิตภายในประเทศโดยต้องใช้ไม่น้อยกว่าร้อยละ 60 ของมูลค่าพัสดุที่จะใช้ในงานก่อสร้างทั้งหมดตามสัญญา (บังคับ) และ ให้หน่วยงานของรัฐพิจารณาการใช้เหล็กในงานก่อสร้างก่อน โดยหน่วยงานของรัฐต้องกำหนดรายละเอียดในแบบรูปรายการงานก่อสร้าง ให้คู่สัญญาต้องใช้เหล็กที่ผลิตภายในประเทศไม่น้อยกว่าร้อยละ 90 ของปริมาณเหล็กที่ต้องใช้ทั้งหมดตามสัญญา (บังคับ)

2. กรณีเมื่อหน่วยงานของรัฐได้จัดทำใบแจ้งปริมาณงานและราคา และใบบัญชีรายการก่อสร้างแล้ว ทราบว่าพัสดุที่จะใช้ในโครงการก่อสร้างนั้น มีผลิตภายในประเทศแต่หน่วยงานของรัฐจะไม่ใช้พัสดุที่ผลิตภายในประเทศ หรือจะใช้ หรือใช้พัสดุที่ผลิตภายในประเทศไม่ครบร้อยละ 60 หากกรณีเป็น ดังนี้

1) กรณีที่ราคาพัสดุนำเข้าจากต่างประเทศมีราคาต่อหน่วยไม่เกิน 2 ล้านบาท ให้เสนอหัวหน้าหน่วยงานของรัฐเพื่อขออนุมัติก่อน

2) กรณีที่ราคาพัสดุนำเข้าจากต่างประเทศมีราคาต่อหน่วยรายการใดรายการหนึ่ง เกิน 2 ล้านบาท ให้เสนอผู้มีอำนาจเหนือขึ้นไปหนึ่งชั้นเพื่อขออนุมัติก่อน

3. กรณีดังต่อไปนี้ไม่ต้องขออนุมัติจากหัวหน้าหน่วยงานของรัฐหรือผู้มีอำนาจเหนือขึ้นไปหนึ่งชั้นแต่อย่างใด โดยหน่วยงานของรัฐสามารถกำหนดแบบรูปรายการงานก่อสร้างได้ตามความต้องการ

1) กรณีที่หน่วยงานของรัฐทราบตั้งแต่ต้นว่าโครงการก่อสร้างนั้นต้องใช้พัสดุ ที่นำเข้าจากประเทศและพัสดุดังกล่าวนั้นไม่มีผลิตภายในประเทศ ซึ่งทำให้อัตราการใช้พัสดุที่ผลิตภายในประเทศน้อยกว่าร้อยละ 60 ของมูลค่าพัสดุที่จะใช้ในงานก่อสร้างทั้งหมดตามสัญญา

2) กรณีเมื่อหน่วยงานของรัฐได้จัดทำใบแจ้งปริมาณงานและราคา และใบบัญชีรายการก่อสร้างแล้ว ทราบว่าโครงการก่อสร้างนั้นต้องใช้พัสดุนำเข้าจากต่างประเทศและพัสดุดังกล่าวนั้นไม่มีผลิตภายในประเทศ ซึ่งทำให้อัตราการใช้พัสดุที่ผลิตภายในประเทศน้อยกว่าร้อยละ 60 ของมูลค่าพัสดุที่จะใช้ในงานก่อสร้างทั้งหมดตามสัญญา

การจ้างที่มีชิ้นงานก่อสร้าง

1. หน่วยงานของรัฐต้องกำหนดร่างขอบเขตของงานและกำหนดให้คู่สัญญาต้องใช้วัสดุประเภทวัสดุหรือครุภัณฑ์ที่จะใช้ในงานจ้างเป็นวัสดุที่ผลิตภายในประเทศ โดยต้องใช้ไม่น้อยกว่าร้อยละ 60 ของมูลค่าวัสดุที่จะใช้ในงานจ้างทั้งหมดตามสัญญา

2. กรณีที่หน่วยงานของรัฐได้แจกแจงรายการวัสดุที่จะนำมาใช้ในงานจ้างนั้นแล้ว ทราบว่างานนั้นเป็นวัสดุที่ไม่มีผลิตภายในประเทศ หน่วยงานของรัฐสามารถกำหนดรายละเอียดคุณลักษณะเฉพาะของวัสดุได้ตามวัตถุประสงค์การใช้งานโดยไม่ต้องกำหนดว่าเป็นวัสดุที่ผลิตภายในประเทศ กรณีนี้ไม่ต้องขออนุมัติจากหัวหน้าหน่วยงานของรัฐหรือผู้มีอำนาจเหนือขึ้นไปหนึ่งชั้น

3. กรณีเมื่อหน่วยงานของรัฐได้แจกแจงรายการวัสดุที่จะนำมาใช้ในงานจ้างนั้นแล้ว ทราบว่าวัสดุที่จะใช้ในงานจ้างนั้นมีผลิตภายในประเทศ แต่หน่วยงานของรัฐจะไม่ใช้วัสดุที่ผลิตภายในประเทศ หรือจะใช้หรือใช้วัสดุที่ผลิตภายในประเทศ ไม่ครบร้อยละ 60 หากกรณีเป็นดังนี้

1) กรณีที่ราคาวัสดุที่นำเข้ามาจากต่างประเทศมีราคาต่อหน่วยไม่เกิน 2 ล้านบาท ให้เสนอหัวหน้าหน่วยงานของรัฐ เพื่ออนุมัติก่อน

2) กรณีที่ราคาวัสดุที่นำเข้ามาจากต่างประเทศมีราคาต่อหน่วยรายการใดรายการหนึ่งเกิน 2 ล้านบาท ให้เสนอผู้มีอำนาจเหนือขึ้นไปหนึ่งชั้นเพื่ออนุมัติเห็นก่อน

การบริหารสัญญา

สำหรับงานก่อสร้าง

1. หน่วยงานของรัฐต้องให้คู่สัญญาจัดทำแผนการใช้วัสดุที่ผลิตภายในประเทศไม่น้อยกว่าร้อยละ 60 ของมูลค่าวัสดุที่จะใช้ในงานก่อสร้างทั้งหมดตามสัญญา (ภาคผนวก 2) โดยส่งให้หน่วยงานของรัฐภายใน 60 วัน นับถัดจากวันที่ได้ลงนามในสัญญา (4.6.1.1(1))

2. หน่วยงานของรัฐจะต้องให้คู่สัญญาจัดทำแผนการใช้เหล็กที่ผลิตภายในประเทศไม่น้อยกว่าร้อยละ 90 ของปริมาณเหล็กที่ต้องใช้ทั้งหมดตามสัญญา (ภาคผนวก 3) โดยส่งให้หน่วยงานของรัฐภายใน 60 วัน นับถัดจากวันที่ได้ลงนามสัญญา (4.6.1.1(2))

สำหรับงานจ้างที่มีชิ้นงานก่อสร้าง

1) หน่วยงานของรัฐต้องให้คู่สัญญาจัดทำแผนการใช้วัสดุที่ผลิตภายในประเทศไม่น้อยกว่าร้อยละ 60 ของมูลค่าวัสดุที่จะใช้ในงานก่อสร้างทั้งหมดตามสัญญา (ภาคผนวก 2) โดยส่งให้หน่วยงานของรัฐภายใน 60 วัน นับถัดจากวันที่ได้ลงนามในสัญญา (4.6.1.2)

*** กรณีที่งานจ้างก่อสร้างและงานจ้างที่มีชิ้นงานก่อสร้าง ที่มีสัญญาอายุไม่เกิน 60 วัน หรือกรณีที่วงเงินการจัดจ้างไม่เกิน 5 แสนบาท หน่วยงานของรัฐไม่ต้องให้คู่สัญญาจัดทำแผนการใช้วัสดุที่ผลิตภายในประเทศและแผนการใช้เหล็กที่ผลิตภายในประเทศ

หากมูลค่าหรือปริมาณของพัสดุไม่สามารถดำเนินการได้ตามกำหนด (พัสดุร้อยละ 60 เหลือร้อยละ 90) สามารถแก้ไขเปลี่ยนแปลงแผนฯ ได้โดยไม่ต้องดำเนินการในรูปแบบการแก้ไขสัญญา เป็นเพียงการดำเนินการระหว่างคณะกรรมการตรวจรับพัสดุกับคู่สัญญาก็ได้ ทั้งนี้ เมื่อคู่สัญญามีความประสงค์จะแก้ไขเปลี่ยนแปลงแผนฯ เมื่อดำเนินการเรียบร้อยแล้ว ให้คู่สัญญาส่งแผนฯ ให้คณะกรรมการตรวจรับพัสดุก่อนการส่งมอบงานในแต่ละงวด

การตรวจรับ

1. ให้คณะกรรมการตรวจรับพัสดุดูตรวจสอบว่าพัสดุที่ใช้เป็นพัสดุที่ผลิตภายในประเทศตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในสัญญา (4.6.2.1)
2. การตรวจสอบพัสดุที่ผลิตภายในประเทศ สามารถดำเนินการดังนี้ (4.6.2.2)
 - 1) กรณีที่เป็นพัสดุที่ผลิตภายในประเทศที่ได้รับการรับรองจากสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย ให้ตรวจสอบรายการพัสดุที่ได้รับการรับรองและออกเครื่องหมายสินค้าที่ผลิตภายในประเทศ (Made in Thailand) จากสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย
 - 2) กรณีให้ตรวจสอบจากข้อมูลที่ปรากฏบนฉลากของสินค้าที่ติดบนบรรจุภัณฑ์ของสินค้า
3. หากปรากฏในภายหลังว่า ไม่สามารถส่งมอบพัสดุที่ผลิตภายในประเทศตามเงื่อนไขหรืออัตราที่กำหนดได้ ให้พิจารณาแก้ไขสัญญาต่อไป ทั้งนี้ ให้นำหน่วยงานของรัฐพิจารณา แก้ไขสัญญาให้เป็นไปตามหลักการของมาตรา 97 แห่งพรบ.(4.6.3)
4. จัดทำรายงานผลการใช้พัสดุที่ผลิตภายในประเทศสำหรับงานจ้างก่อสร้างและงานจ้างที่มีช่างานก่อสร้าง ให้คณะกรรมการตรวจรับพัสดุ เป็นผู้จัดทำรายงานผลการใช้พัสดุที่ผลิตภายในประเทศ (ตามภาคผนวก 4) เสนอหัวหน้าหน่วยงานของรัฐเพื่อทราบพร้อมทั้งรายงานผลการตรวจรับงานงวดสุดท้าย (4.6.4)

การส่งเสริมหรือสนับสนุนผู้ประกอบการ SMEs

ให้หน่วยงานของรัฐจัดซื้อจัดจ้างพัสดุจากผู้ประกอบการ SMEs ตามรายการสินค้าหรือบริการ ที่มีรายชื่อตามที่สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (สสว) ได้ขึ้นบัญชีไว้ โดยให้ตรวจสอบ SME จากเว็บไซต์ <https://www.thaismegp.com> (4.1.2) ก่อน

กรณี การจัดซื้อ การจัดจ้างก่อสร้าง การจัดจ้างที่มีช่างานก่อสร้าง

1. หากตรวจสอบแล้วไม่พบว่ามีสินค้า/บริการ/งานก่อสร้าง ที่มีรายละเอียดตรงกับความต้องการของหน่วยงาน กรณีนี้ ไม่ต้องจัดซื้อจากผู้ประกอบการ SMEs (4.1.2.1)
2. หากตรวจสอบแล้วพบว่ามีสินค้า/บริการ/งานก่อสร้าง ที่ต้องตามความต้องการของหน่วยงาน ให้ดำเนินการดังนี้ (4.1.2.2)
 - 2.1 กรณีมีผู้ประกอบการ SMEs นำสินค้า/บริการ/งานก่อสร้าง มาขึ้นทะเบียนไว้ตั้งแต่ 6 รายขึ้นไป ให้หน่วยงานของรัฐดำเนินการจัดซื้อโดยวิธีคัดเลือกจากผู้ประกอบการ SMEs ก่อน

2.2 กรณีมีผู้ประกอบการ SMEs นำชิ้นสินค้า/บริการ/งานก่อสร้าง มาขึ้นทะเบียนไว้แต่น้อยกว่า 6 ราย ให้หน่วยงานของรัฐดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างตามวิธีการที่กำหนดใน พรบ.จัดซื้อจัดจ้าง พ.ศ. 2560

กรณีการจัดซื้อจัดจ้างครั้งหนึ่งที่มีวงเงินไม่เกิน 5 แสนบาท

หน่วยงานสามารถจัดซื้อจัดจ้างจากผู้ประกอบการรายใดรายหนึ่งโดยวิธีเฉพาะเจาะจง ตามมาตรา 56 วรรคหนึ่ง (2)(ข) แห่งพระราชบัญญัติฯ แต่การดำเนินการยังต้องปฏิบัติตามกฎกระทรวงฯ หมวด 2 ข้อ 6(6) และหมวด 7/1 (4.7)

อนึ่ง กรณีที่หน่วยงานจัดซื้อจัดจ้างกับผู้ประกอบการ SMEs ยังไม่ครบร้อยละ 30 ของงบประมาณตามแผน หน่วยงานของรัฐต้องจัดซื้อจัดจ้างกับผู้ประกอบการ SMEs เพื่อให้ได้อัตราครบร้อยละ 30 ของงบประมาณตามแผน และหากดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างกับผู้ประกอบการ SMEs ครบร้อยละ 30 ตามแผนแล้ว หน่วยงานของรัฐจะจัดซื้อจัดจ้างกับผู้ประกอบการ SMEs อีกหรือไม่ก็ได้

ให้หน่วยงานของรัฐรายงานผลการจัดซื้อจัดจ้างกับผู้ประกอบการ SMEs ไปยัง สสว. ภายใน 60 วัน นับถัดจากวันสิ้นปีงบประมาณ (ตามภาคผนวก 1) (4.1.3.4)

สำหรับหน่วยงานของรัฐที่มีหน่วยงานย่อย ให้รายงานไปที่หน่วยงานต้นสังกัดและให้หน่วยงานต้นสังกัดรายงานในภาพรวมทั้งหน่วยงานของรัฐไปยัง สสว.

การจัดซื้อจัดจ้างพัสดุที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

หากหน่วยงานประสงค์จะจัดซื้อจัดจ้างพัสดุที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ให้หน่วยงานของรัฐกำหนดรายละเอียดคุณลักษณะเฉพาะหรือร่างขอบเขตของงาน เป็นพัสดุที่มีรายละเอียดหรือคุณสมบัติที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม (6.1) โดยดำเนินการดังนี้

1. ให้หน่วยงานตรวจสอบรายชื่อพัสดุที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมในฐานข้อมูลบัญชีรายชื่อสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมของกรมควบคุมมลพิษได้ที่ <http://gp.pcd.go.th> (6.2)

2. หากปรากฏว่าพัสดุที่จะจัดซื้อจัดจ้างมีผู้ขาย/ผู้ให้บริการเพียงรายเดียว ให้ดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างโดยวิธีเฉพาะเจาะจง

3. หากปรากฏว่ามีผู้ขาย/ผู้ให้บริการตั้งแต่ 2 รายขึ้นไป ให้จัดซื้อจัดจ้างโดยวิธีคัดเลือก (6.3)

4. หากปรากฏว่าไม่มีรายชื่อผู้ประกอบการ ให้หน่วยงานของรัฐดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างตามวิธีการที่กำหนดใน พรบ.

อนึ่ง หากหน่วยงานไม่ประสงค์จะจัดซื้อจัดจ้างพัสดุที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ให้หน่วยงานกำหนดรายละเอียดคุณลักษณะเฉพาะหรือร่างขอบเขตของงาน ตามวัตถุประสงค์ของหน่วยงาน